

Lapin liiton hallitus**Aika** 28.10.2024 klo 09:00 - 12:37**Paikka** Lapin liitto (Hallituskatu 20 B, Rovaniemi) ja Teams-etäyhteys**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 136	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 137	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 138	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 139	Kehittämisjohtajan tekemät rahoituspäätökset	7
§ 140	Maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset	9
§ 141	Lapin liiton rahoituskatsaus kevät 2024	12
§ 142	Osavuosisraportti syyskuu 2024	13
§ 143	Lapin liiton henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulokset 2024	15
§ 144	Lapin liiton edunajamissuunnitelman päivitys	16
§ 145	Lapin liiton talousarvio 2025 sekä taloussuunnitelma 2026-2027	18
§ 146	Lapin liikennestrategian 2050 hyväksyminen	22
§ 147	Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valitukseen	32
§ 148	Nimeämispyyntö Metsähallituksen alueellisten neuvottelukuntien asettamiseksi 2025-2028	34
§ 149	Maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan asettaminen	36
§ 150	Kevään 2025 kokouspäivät	37
§ 151	Nuorisovaltuustoa koskevan valtuustoaloitteen tilanne	38
§ 152	Viranhaltijapäätökset ajalta 23.9. -21.10.2024	41
§ 153	Tiedoksi merkittävät asiat	42
§ 154	Lapin liiton ja vs. maakuntajohtajan välinen johtajasopimus	43

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rainio Olli	09:00 - 12:37	hallituksen pj.	
	Savukoski Riitta	09:00 - 12:37	hallituksen vpj.	
	Ekorre Sari	09:00 - 12:37	jäsen	
	Heiskanen Päivi	09:00 - 12:37	jäsen	
	Viitala Susanna	09:00 - 12:21	jäsen	
	Juuruspolvi Juhani	09:00 - 12:37	jäsen	
	Karppinen Riikka	09:00 - 12:37	jäsen	
	Kelloniemi Juhana	09:00 - 12:37	jäsen	
	Koivumaa Kari	09:00 - 12:37	jäsen	
	Mällinen Maria-Riitta	09:00 - 10:28	jäsen	
	Pyhäjärvi Mikko	09:00 - 12:37	jäsen	
	Ramberg Henri	09:00 - 12:19	jäsen	
	Tiitinen Pekka	09:00 - 10:22	jäsen	
	Ruokamo Anita	09:00 - 12:37	hallituksen varajäsen	
	Knuuti Henna	10:23 - 12:37	hallituksen varajäsen	
	Seppänen Sara	09:12 - 11:25	valtuuston pj.	
	Ilvesluoto Ulla	09:00 - 12:37	valtuuston 2. vpj.	
Näkkäläjärvi Pirita	09:00 - 10:57	saamelaiskäräjien edustaja		
Muu	Ekdahl Päivi	09:00 - 12:34	vs. maakuntajohtaja	
	Rötkönen Samu	09:00 - 12:34	vs. kehittämisjohtaja	
	Pulkamo Kirsi	09:00 - 12:37	hallintojohtaja	
	Knutars Heli	09:00 - 12:34	yhteysjohtaja	
	Qvick Paula	09:00 - 12:34	suunnittelujohtaja	
	Lintula Jenni	09:00 - 12:34	viestintäpäällikkö	poissa klo 10.22-11.30
	Varajärvi Laura Lapin liitto	09:00 - 12:34	hallinnon suunnittelija	
Poissa	Mäkituomas Antti	09:00 - 12:37	jäsen	
	Salmijärvi Petteri	09:00 - 12:37	jäsen	
	Ojala-Niemelä Johanna	09:00 - 12:37	valtuuston 1. vpj.	
	Palosaari Vilhelmiina	09:00 - 12:37	henkilöstön edustaja	

Allekirjoitukset

Olli Rainio
puheenjohtaja

Kirsi Pulkamo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 136 - 154

Pöytäkirjan tarkastus

Anita Ruokamo
pöytäkirjantarkastaja

Sari Ekorre
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on viety Lapin liiton kotisivuille
<https://www.lapinliitto.fi/paatoksenteko/hallitus> 31.10.2024

---

§ 136 Pöytäkirjantarkastajien valinta

LLHall 28.10.2024 § 136

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjan pitäjä puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkymyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin ole muuta päättänyt. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Petteri Salmijärvi ja Pekka Tiitinen.

Eesitys

Maakuntajohtaja:

Hallitus valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Hallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Anita Ruokamon ja Sari Ekorren.

§ 137 Työjärjestyksen hyväksyminen

LLHall 28.10.2024 § 137

Lapin liiton hallintosäännön 121 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Esitys

Vs. maakuntajohtaja:

Hallitus hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Hallitus totesi, että asiakohdat § 136 -138 käsitellään seuraavassa järjestyksessä:
§ 138 Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus
§ 137 Työjärjestyksen hyväksyminen
§ 136 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Lisäksi hallitus päätti, että § 146 Lapin liikennestrategian 2050 hyväksyminen käsitellään ensimmäisenä asiakohtana kokouksen järjestäytymisen jälkeen.

Hallitus hyväksyi näillä muutoksilla esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

§ 138 Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

LLHall 28.10.2024 § 138

Lapin liiton hallintosäännön 119 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnäolevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Lapin liiton hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus. Kokouskutsu ja esityslista tähän kokoukseen on lähetetty sähköpostitse yllä oleville tahoille sekä julkaistu Lapin liiton verkkosivuilla 23.10.2024.

Kuntalain 103 §:n mukaan kuntayhtymän muun toimielimen kuin valtuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Esitys Vs. maakuntajohtaja:

Suoritetaan kokouksen avaus, todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Hallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

---

§ 139 Kehittämisjohtajan tekemät rahoituspäätökset

LLHall 30.09.2024 § 125

Hallitus päätti 10.12.2021 (asia 144) seuraavaa:

Alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden käsittelyn ja päätöksenteon sujuvuuden parantamiseksi Lapin liiton hallitus delegoi maakuntajohtajan päätösvallan rahoituspäätösten hyväksymisessä kehittämisjohtajalle. Delegointi koskee kaikkea Lapin liiton päätöksellä myönnettävää rahoitusta sisältäen sekä EU-rahoitusohjelmat että kansallisen aluekehitysrahoituksen.

Päätöksentekoprosessi alue- ja rakennepolitiikan rahastoissa on moniportainen, sisältäen Lapin liiton viraston oman käsittelyprosessin, maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön sekä maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyn. Lisäksi käsittelyssä olevat hankkeet tuodaan Lapin liiton hallituksen käsittelyyn, jos niiden rahoitusosuus (EU + valtio) ylittää 400 000 euroa. Kaikki alue- ja rakennepolitiikan rahastoista Lapin liitossa tehdyt päätökset sekä kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettujen hankkeiden päätökset tuodaan tiedoksi Lapin liiton hallitukselle.

Päätösten hyväksymisen delegointi kehittämisjohtajalle vapauttaa maakuntajohtajan EURA-järjestelmässä tehtävästä teknisestä päätöksen hyväksymismenettelystä vähentämättä strategisen suunnittelun mahdollisuutta. Strategioiden mukainen hankkeiden valmistelu varmistetaan avoimella ja aktiivisella asioiden esittelyllä.

Rahoituksen kohdentumisesta ja hankkeiden vaikuttavuudesta raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Esitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi rahoituspäätökset.

Päätös Hallitus päätti yksimielisesti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

LLHall 28.10.2024 § 139

Lisätty pykälään 28.10.2024 kokoukseen lokakuun rahoituspäätökset (liite).

Esittelijä hallituksen varapuheenjohtaja

Päätösesitys Hallitus merkitsee tiedoksi rahoituspäätökset.

Päätös Hallitus merkitsi liitteenä olevat rahoituspäätökset tiedoksi.

Lapin liiton hallitus

§ 125

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 139

28.10.2024

Merkittiin pöytäkirjaan, että Maria-Riitta Mällinen poistui kokouksesta klo 10.28 asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- Liite 1 Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 rahoituspäätökset lokakuu 2024 Lapin liitto
- Liite 2 AKKE-rahoituspäätökset lokakuu 2024 hallitukseen
- Liite 3 Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 rahoituspäätökset syyskuu 2024 Lapin liitto
- Liite 4 AKKE-hankkeet hallitukseen syyskuu 2024

§ 140 Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 28.10.2024 § 140

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Vs. maakuntajohtaja Päivi Ekdahl:

- Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelutilanne ja aikataulu
- Valtioneuvoston kanta Barents-yhteistyön jatkamiseen

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Yleistä

- Valtakunnalliset maakuntakaava neuvottelupäivät 1-2.10.24. Oulussa.
- CPMR vuosikokous Malta 2-4.10.24., liikenteen osalta rajat ylittävät yhteydet ja sotilaallinen liikkuvuus myös tavoitteissa.
- POOKI -merituulivoimahankkeen ennakkoneuvottelu 4.10.24 (Il-Simo ja mahdollisesti myös Kemin puolelle).
- Henkilöstöä koulutuksissa.

Maakuntakaavoitus

- Lapin 1. koko maakunnan kattavan vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadintaa.
- Ennakkoneuvottelupyynnö saamelaiskäräjille syyskuusta alkaen.

Liikennejärjestelmä

- Väylävirasto on aloittanut eurooppalaisen raidelevyyden selvityksen.
- Lapin liikennestrategian viimeistely lausuntojen ja MKH:n lähetekeskustelun johdosta.
- New North, Göteborg ja vaihtoehtoisten käyttövoimien edistäminen sekä raportointi.

Aurinko- ja tuulivoimaselvitys

- Raporttiluonnoksen viimeistelyä, erityisesti poronhoitoon kohdentuvien vaikutusten johdosta.
- Ohjausryhmän 7. kokous 7.10.24, jossa käsiteltiin lausuntokierroksen yhteenvetoa.

Merialuesuunnittelu

- Kemin Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaari 8-9.9.10.24.
- Merialuesuunnitelman valmistelua yhteistyössä.

Hallinto ja talous / hallintojohtaja Kirsi Pulkamo:

- Toimintasuunnitelman ja talousarvion valmistelu, hallituksen käsittelyssä 28.10. Osana toiminnan suunnittelua laadittu hallinnon koordinoimana riskikartoitus.

Kehittäminen ja rahoitus / vs. kehittämisjohtaja Samu Rötkönen:

Lapin liitto osallistuu yhdessä Itä-Lapin kuntien kanssa Itäisen Suomen siirtymästrategian laatimiseen. Strategia tuottaa aineistoa ja perusteita EU:n alue- ja rakennepolitiikan vuonna 2028 alkavan ohjelmakauden valmisteluun. Kyseessä EU-komission rahoittama ja OECD:n toteuttama hanke. Hanketta hallinnoi Suomessa Työ- ja elinkeinoministeriö. Strategiatyöhön liittyvät seminaari Joensuussa 14.11.2025 sekä aluetapaaminen Sallassa 18.11.2024.

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelman rahoitussuunnitelma (2025-2026) on valmisteltu yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY:n kanssa maakunnan yhteistyöryhmän päätettäväksi 28.10.2024

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyönä aloitetaan EU-rahoituksen vaikuttavuusarvioinnin valmistelu, jolla pyritään vaikuttamaan uuden ohjelmakauden rahoitukseen.

Lapin liitto on koordinoinut ja laatinut Kestävää kasvua ja työtä -ohjelman (2014-2020) loppuraportoinnin.

Lapin järjestöfoorumi pidettiin 4.10.2024, missä palkittiin järjestöpalkinnolla Ystävien yhdistys ry Kemijärveltä.

Vaikuttaminen / yhteysjohtaja Heli Knutars:

Kunta-asiat ja edunajaminen

-Kuntien ”joululahjaraahasityksiä” kerätään parhaillaan ja toimitetaan Lapin kansanedustajille tiedoksi ja eteenpäin vietäviksi
-Lapin Ystävien ilta Bottalla sovittu pidettäväksi ti:na 10.12. Illan teemana Lappi-Brändi.

Lappi-sopimus ja aluekehitys

-Nykyisen Lappi-sopimuksen arviointiin liittyvä sidosryhmätyöpaja 22.10.2024 klo 12, johon joryn osallistuminen olisi tärkeää. Tilaisuuteen liittyvä aineisto (ei julk.) on vuodettu joryn teamssiin ja tulee myöhemmin Lappi-sopimustiimin kansioihin.

-Konsulttikilpailutus Lappi-sopimusprosessiin on käynnissä 31.10. asti

-Maakuntaohjelmatyön ja ALKE-keskustelujen keskeisimpänä taustamateriaalina toimivan Lapin tilanne- ja kehityskuvan laatimista aloitellaan Stradan toimesta ja valmista pitää olla joulukuun alkuun

Lounaistuuli –hanke

-Hankkeen seuraava ohjausryhmä keskiviikkona 23.10.

-Paula ja Heli kävivät Helsingissä tapaamassa Puolustusministeriön resurssipoliittista osastoa, agendalla NATO Security Investment Program (NSIP) yleisinfo

-USA benchmarking matka heti tammikuun alussa (loppiaisena lähtö), Nordic West Officelta:lta saatu luonnos ohjelmasta

-Itämeren komission raportti EUSBSR päivitysprosessiin pian valmis (kiitos kaikille Lapin liiton asiantuntijoille panoksesta!), raportti lähetetään sidosryhmille ja esitellään Visbyssä 29.-31.10. EUSBSR Annual Forumissa. Toivottavasti saadaan arktiset asiat näkyviin seuraavassa strategiassa.

FEM 2025

-14.10. työstettiin Teams-kokouksessa usean FEM-yhteistyötahon kanssa lyhytkurssia, jonka teemana tulee olemaan mm. Towards Sustainable Mining – Kaivosvastuu Suomessa (Kaivannaisteollisuus ry) ja Norjassa (Norsk Bergindustri).
-5.-6.11. Organizing committee kokous Levillä. Agendalla mm. keynote puhujien, lyhytkurssien ja ekskursion viimeistely/hionta.

Viestintä ja Lapin EU-tietopiste / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

EU-urailta Rovaniemellä keskiviikkona 30.10. yhdessä EU-komission Suomen edustuston kanssa. Lisätietoja verkkosivuilta.

EU-Arctic Forum järjestetään ensi kesäkuussa 2025 Lapissa. Ensimmäiset yhteiset järjestelyt komission kanssa on aloitettu.

Eesitys

Hallituksen varapuheenjohtaja:

Hallitus merkitsee vs. maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös

Hallitus merkitsi vs. maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.

§ 141 Lapin liiton rahoituskatsaus kevät 2024

LLHall 30.09.2024 § 124

Valmistelija

Lapin liiton hallitus kuulee rahoituskatsauksen keväältä 2024.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Lapin liiton hallitus merkitsee rahoituskatsauksen tiedoksi.**Päätös** Hallitus päätti yksimielisesti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

LLHall 28.10.2024 § 141

321/00.00.01/2022

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Lapin liiton hallitus merkitsee rahoituskatsauksen tiedoksi.**Päätös** Maakuntahallitus merkitsi liitteenä olevan rahoituskatsauksen keskustelun jälkeen tiedoksi.**Liitteet**

Liite 5 Lapin liiton rahoituskatsaus syyskuu 2024

---

§ 142 Osavuosisraportti syyskuu 2024

LLHall 30.09.2024 § 126

Valmistelija

Kuntalain (410/2015) 39 §:n mukaan hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Kuntayhtymään sovelletaan kyseisen pykälän osalta mitä kunnasta säädetään.

Lapin liiton syyskuun osavuosisraportissa esitetään talousarvion ja toimintasuunnitelman 2024 toteutumista tammi-elokuulta sekä varsinaisen toiminnan talouden toteuma 1.1.2024 – 31.7.2024 ja tiivistelmä.

Toiminnantavoitteisiin kohdistuvat riskit on kartoitettu toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä lokakuussa 2023 ja toiminnan tavoitteisiin kohdistuvat riskit on analysoitu vastuualueilla osavuosisraportoinnin yhteydessä syyskuun 2024 aikana. Riskianalyyseissä esille nousseista riskeistä keskeisimmät on nostettu osavuosisraporttiin painopisteittäin.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus merkitsee tiedoksi osavuosisraportin ja talouden toteuman.

Päätös Hallitus päätti yksimielisesti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

LLHall 28.10.2024 § 142
340/02.02.00/2023

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus merkitsee tiedoksi osavuosisraportin ja talouden toteuman.

Päätös Hallitus merkitsi keskustelun jälkeen osavuosisraportin ja talouden toteuman tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Pirita Näkkäljärvi poistui kokouksesta klo 10.57 asian käsittelyn aikana.

Lapin liitto		PÖYTÄKIRJA	8/2024	14
Lapin liiton hallitus	§ 126	30.09.2024		
Lapin liiton hallitus	§ 142	28.10.2024		

Liite 6 Lapin liiton osavuosisraportti 2024

Liite 7 Talousraportti 1.1.-31.7.2024

Liite 8 Toteumavertailu varsinainen toiminta 1.1.-31.8.2024

---

§ 143 Lapin liiton henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulokset 2024

LLHall 30.09.2024 § 127

Valmistelija

Lapin liiton henkilöstön työhyvinvointikysely on toteutettu toukokuussa 2024. Kyselyn tulokset on käsitelty henkilöstön kanssa 6.9.2024.

Tuodaan Lapin liiton työhyvinvointikyselyn tulokset tiedoksi hallitukselle.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Hallitus merkitsee tiedoksi Lapin liiton henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulokset 2024.**Päätös** Hallitus päätti yksimielisesti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

LLHall 28.10.2024 § 143

339/01.04.01/2023

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Hallitus merkitsee tiedoksi Lapin liiton henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulokset 2024.**Päätös** Hallitus merkitsi keskustelun jälkeen tiedoksi Lapin liiton henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulokset 2024.**Liitteet**

Liite 9 Lapin liitto työhyvinvointikysely 2024 hallitus

---

§ 144 Lapin liiton edunajamissuunnitelman päivitys

LLHall 30.09.2024 § 128

Valmistelija

Lapin liiton hallitus on kokouksessaan 25.09.2023 § 106 hyväksynyt, Lapin liiton lyhyen aikavälin edunajamissuunnitelman vuosille 2024-2025. Samalla on päätetty, että suunnitelman etenemistä arvioidaan säännöllisesti.

Maakunnan liiton edunajamistyö perustuu Lapin liiton perussopimukseen, johon on määriteltä Lapin liiton tehtävät. Ns. vapaaehtoisena tehtävänä Lapin kunnat ovat määritelleet maakunnalle maakunnan ja kuntien yhteisten etujen ajamisen yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Edunajamisen tavoitteena on edistää maakunnan asukkaiden hyvinvointia, kuntien ja yritysten elinvoimaa, kilpailukykyä sekä toimintaedellytyksiä. Edunajamisen teemat nousevat Lappi-sopimuksesta (maakuntaohjelma), liikennejärjestelmäsuunnitelmasta sekä maakuntavaltuuston tai maakuntahallituksen hyväksymistä muista strategioista.

Edunajamissuunnitelmaan nimettävät kohteet ovat konkreettisia liiton tehtävien teemoista johdettuja. Edunajaminen perustuu maakuntahallituksen hyväksymään ja kahdeksi vuodeksi tehtävään, lyhyen aikavälin edunajamissuunnitelmaan.

Edunajamisesta vastaa maakuntajohtajan johdolla koko Lapin liiton johtoryhmä, vastuualueista erityisesti Vaikuttamisen vastuualueen tehtävänä on maakunnan edunajamistyön valmistelu, koordinointi ja toimeenpanon tukeminen.

Nyt päivitettävä edunajamissuunnitelma painottuu hallitusohjelman toimeenpanoon vaikuttamiseen ja erityisesti pohjoisen ohjelman sisältöjen edistämiseen ja toimeenpanoon.

Liitteenä Lapin liiton lyhyen aikavälin edunajamissuunnitelma vuosille 2024-2025. Kokouksessa käydään lähetekeskustelua suunnitelman päivitystarpeista. Tavoitteena on, että maakuntahallitus hyväksyy päivitetyn suunnitelman lokakuun kokouksessaan

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus käy lähetekeskustelun edunajamissuunnitelman päivitystarpeista

Päätös Hallitus kävi lähetekeskustelun edunajamissuunnitelman päivitystarpeista.

Lapin liiton hallitus

§ 128

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 144

28.10.2024

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Liitteenä päivitysesityksillä täydennetty edunajamissuunnitelma lähetekeskustelun pohjaksi. Suunnitelman päivitystä on käsitelty Lapin liiton johtoryhmän lisäksi, johdon strategiafoorumissa, kuntajohtajakokouksessa ja elinkeinojen edunvalvontatyöryhmässä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Hallitus käy lähetekeskustelun päivitetyn edunajamissuunnitelman pohjalta.**Päätös** Hallitus kävi lähetekeskustelun päivitetyn edunajamissuunnitelman pohjalta ja totesi, että päivitetty edunajamissuunnitelma tulee hyväksyttäväksi seuraavaan hallituksen kokoukseen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sara Seppänen poistui kokouksesta klo 11.25 asian käsittelyn aikana.

Liitteet

Liite 10 Lapin liitto edunajamisen suunnitelma 2024 - 2025 päivitetty

---

§ 145 Lapin liiton talousarvio 2025 sekä taloussuunnitelma 2026-2027

LLHall 26.08.2024 § 109

Valmistelija

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta säädetään.

Lapin liiton perussopimuksen 26 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen Lapin liiton toiminnan kehittämiseksi. Seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.11. päivään mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä.

Tilikauden aikana hyväksyttävien talousarviomuutosten on perustuttava määrärahojen, tuloerien sekä tavoitteiden osalta toiminnan tai palvelujen käytön taikka talouden yleisten perusteiden tilikauden aikana jo tapahtuneisiin tai arvioitaviin muutoksiin. Muutokset talousarvioon on hyväksyttävä talousarviovuoden aikana.

Lapin liiton hallintosäännön 50 §:n mukaan maakuntahallitus hyväksyy suunnitteluohjeet ja talousarvion laadintaohjeet. Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat muita toimielimiä ja toimistoa.

Lapin liiton vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026-2027 laadintaohjeessa on määritelty talousarvion ja -suunnitelman rakenne, laatimisaikataulu, ohjeet määrärahojen ja tuloerien laskennasta, sisäiset ja laskennalliset erät sekä menojen ja tulojen laskenta.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus käy evästyskeskustelun vuoden 2025 talousarvioraamista ja toiminnan linjoista sekä hyväksyy liitteen mukaisen Lapin liiton vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman laadintaohjeen.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

LLHall 28.10.2024 § 145

224/02.02.00/2024

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton hallitus

§ 109

26.08.2024

Lapin liiton hallitus

§ 145

28.10.2024

Kuntalain 110 §:n mukaan yhtymävaltuusto hyväksyy Lapin liiton kuntayhtymälle seuraavaksi vuodeksi talousarvion sekä taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään Lapin liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulevalle toimintavuodelle.

Lapin liiton hallintosäännön 50 §:n mukaan maakuntahallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Lapin liiton hallitus on hyväksynyt kokouksessaan LLHall 26.08.2024 § 109 vuoden 2025 suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Lapin liitossa on jatkettu vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 toiminnan ja talouden suunnittelua virkavalmisteluna maakuntahallituksen evästysten pohjalta.

Hallintosäännön 51 §:n mukaan maakuntahallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita talousarvion täytäntöönpanosta. Hallintosäännön mukaan maakuntajohtaja hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman.

Lapin liiton perussopimuksen 30 §:n mukaan jäsenkunnan maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntavaltuuston määräämissä erissä ja määrääminä aikoina. Arvio maksuosuuksista perustuu Verohallinnon 14.10.2024 julkaisemiin ennakkotietoihin. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuun lopussa ja lopulliset maksuosuudet päivitetään valtuuston kokouksen esityslistalle.

Talousarvio 2025:

Lapin liiton vuoden 2025 budjetti on 3 440 000 €, josta kuntarahoituksen osuus on 2 749 500 €. Muut tuotot muodostuvat FEM2025-tapahtumasta, työterveyshuollon korvauksesta, autopaikkojen vuokratuotoista, sisäisistä palvelumaksuista sekä muutamien alueen organisaatioiden rahoituksesta Brysselissä sijaitsevan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ylläpitoon.

Henkilöstökulut ovat 1 933 283 € eli hieman pienemmät kuin edellisenä vuotena, koska työllisyyspalvelujen palkkakustannukset jäivät pois vuodelta 2025. Vuodelle 2025 ei ole budjetoitu palkankorotuksia eivätkä mahdolliset yleiskorotukset ole vielä tiedossa, koska sopimuskausi päättyy 30.4.2025. Muiden menojen suurin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna on FEM2025-tapahtuman kustannukset.

Lapin liiton talousarvion osalta on selkeitä korotuspaineita. Kunnallisen palkkaratkaisun vaikutukset Lapin liiton talouteen ovat olleet vuosina 2023 ja 2024 noin 105 203 euroa, mikä on tarkoittanut 5,62 prosentin kustannusten nousua. Kunta-alan haastavan taloudellisen tilanteen johdosta valtuusto kuitenkin päätti syyskokouksessaan 2023, että vuoden 2024 budjettia korotettiin vain 4,5 %, jolla palkkaratkaisujen kustannukset saatiin osittain katettua. Vajetta jäi sekä palkkojen että muiden kustannusten osalta vuoden 2024 budjettiin.

Lisäksi Lapin liiton budjetoinnissa ei ole aikaisempina vuosina tehty korotuksia yleisen kustannustason nousun takia, vaikka inflaatio on ollut viimeisimpinä vuosina jopa kuusi–seitsemän prosenttia.

Aiemmista vuosista poikkeavia kustannuksia aiheutuu myös mahdollinen valtuustoaloitteen mukainen nuorisovaltuustotoiminnan käynnistäminen yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa, Lapin liitolle siirtyvä lapland.fi-verkkosivusto, vuonna 2025 pidettävien kuntavaalien jälkeisen edustajainkokouksen sekä

Lapin liiton hallitus

§ 109

26.08.2024

Lapin liiton hallitus

§ 145

28.10.2024

maakuntahallituksen, -valtuuston ja tarkastuslautakunnan uudelleen organisoituminen. Myös Lapin liiton toimitilat edellyttävät muutoksia, mikäli toimitilojen myynti ei etene. Kustannuksia syntyy myös Lappi-sopimuksen 2026–2029 työstämisestä laajasti alueen toimijoita osallistaen. Lisäksi koko maakunnan kattava vaihemaakuntakaavoitus tulee edellyttämään resursseja.

Edellä mainittuihin talouden korotuspaineeseen vastaamiseksi esitetään, että TYP-toimintaan aikaisemmin kohdennetut kustannukset kohdistetaan kattamaan mm. edellä mainittuja toiminnan kustannuksia ja näin ollen vuoden 2025 budjettiin ei ole tehty korotuksia, vaan Lapin liiton kokonaisbudjetti pidetään vuoden 2024 talousarvion mukaisena.

Toimintasuunnitelmassa on esitetty Lapin liiton toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi eri tulosalueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit. Lapin liiton talousarvio jakautuu käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosaan. Investointiosaan budjetoidaan palkkaohjelman käyttöönottoprojektin arvioidut kustannukset, jotka jaksotetaan neljälle vuodelle.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää

- esittää valtuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen Lapin liiton talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026-2027,
- valtuuttaa Lapin liiton viraston tekemään toimintasuunnitelmaan teknisiä ja visuaalisia muutoksia,
- esittää valtuustolle vahvistettavaksi kuntien maksuosuudet vuodelle 2025,
- esittää valtuuston vahvistettavaksi maksuosuuksien ennakot perittäviksi kunnilta neljässä erässä: 15.1., 15.4., 15.7 ja 15.10. sekä
- esittää valtuuston vahvistettavaksi maksun viivästyessä perittäväksi korkolain 4 §:n 3 momentin mukaista viivästyskorkoa.

Päätös

Maakuntahallitus kävi asiasta keskustelun. Keskustelun aikana Henri Ramberg esitti, että ”maakuntakaavoituksen osalta lisätään talousarvioon 60.000 € henkilöstökuluihin ja 40.000€ palveluostoihin. Lisämenot katetaan muuttamalla tulopuolta nostamalla kuntien maksuosuutta 100.000€. Asiakirja päivitetään vastaamaan muutoksia.”

Puheenjohtaja totesi, että Henri Rambergin esitys raukeaa kannattamattomana.

Keskustelun tuloksena vs. maakuntajohtaja teki seuraavan muutetun päätösesityksen toimintasuunnitelmaan: s. 12 virke ”Tavoitteena on osoittaa mm. Tunturiradan Ylläs-Kittilä-Sodankylä ja vaihtoehtoinen Sodankylä-Rovaniemi yhteys ohjeellisena linjauksena, mahdollistaa eurooppalainen raideleveys, vetyverkko, teiden itä - länsiyhteydet, yhtenäistää suunnittelumääräyksiä ja päivittää VN:n päätöksiin liittyviä teemoja.” muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Tavoitteena on osoittaa Tunturiradan yhteys Lapin liikennestrategian mukaisesti.”

Hallitus hyväksyi vs. maakuntajohtajan esittämän muutoksen toimintasuunnitelman kirjaukseksi keskustelun jälkeen yksimielisesti sekä päätti muutos huomioiden

Lapin liiton hallitus

§ 109

26.08.2024

Lapin liiton hallitus

§ 145

28.10.2024

-
- esittää valtuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen Lapin liiton talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026-2027,
  - valtuuttaa Lapin liiton viraston tekemään toimintasuunnitelmaan teknisiä ja visuaalisia muutoksia,
  - esittää valtuustolle vahvistettavaksi kuntien maksuosuudet vuodelle 2025,
  - esittää valtuuston vahvistettavaksi maksuosuuksien ennakot perittäviksi kunnilta neljässä erässä: 15.1., 15.4., 15.7 ja 15.10. sekä
  - esittää valtuuston vahvistettavaksi maksun viivästyessä perittäväksi korkolain 4 §:n 3 momentin mukaista viivästyskorkoa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että viestintäpäällikkö Jenni Lintula palasi kokoukseen klo 11.30 asian käsittelyn aikana.

Liitteet

Liite 11 Lapin liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma 2025 sekä taloussuunnitelma 2026–2027

Liite 12 Talousarvion laadintaohje 2025

§ 146 Lapin liikennestrategian 2050 hyväksyminen

LLHall 30.09.2024 § 121

Valmistelija

Lapin liikennestrategiatyö 2050 etenee, ja strategiasta on valmistunut toinen luonnos. Edellisellä kommentointikierroksella on kommentoitu raportin alkuosan yleisiä osuuksia sekä lukuja 4 Liikennestrategia 2036 ja 5 Liikennestrategia 2050. Työn edetessä visioihin ja tavoitteisiin on tehty tämän pohjalta täsmennyksiä sekä lisäksi vuosien 2036 ja 2050 välille on varmistettu etenemispolkua. Kärkitoimenpiteitä on priorisoitu vain vuoden 2036 toimenpideohjelmasta. Pidempään aikajänteeseen 2050 liittyy epävarmuutta ja muutosten mahdollisuutta sekä lisäksi työpajoissa tai ensimmäisellä kommentointikierroksella ei tullut priorisointia, minkä vuoksi vuodelle 2050 ei ole valittu kärkitoimenpiteitä. Raporttiluonnoksen luvut 6 Ehdotukset maakuntakaavoitusta varten sekä 7 Vaikutusten arviointi ja seuranta ovat raportissa uusia.

Strategian vuoden 2036 visiona on **Lapin liikennejärjestelmä kehittyy kestävästi ja tukee alueen elinvoimaa ja kasvua sekä liikkumisen sujuvuutta ja turvallisuutta.**

Visio jakautuu tavoitteiksi sekä tavoitteita tarkentaviksi toimintalinjoiksi:

Tavoite 1: Elinkeinoelämän ja sotilaallisen liikkuvuuden kuljetukset ovat toimivia ja tehokkaita normaali- ja poikkeusoloissa

- Liikenteen infrastruktuurin kaksoiskäyttöisyyden mahdollisuudet paranevat ja tukevat pohjoismaista yhteistyötä
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuus paranee kaikilla kuljetusmuodoilla
- Tieverkon rahoitus mahdollistaa elinkeinoelämän kuljetusten edellyttämän palvelutason
- Rautatieliikenteen yhteydet palvelevat kotimaisia ja kansainvälisiä kuljetustarpeita
- Terminaalien ja satamien palvelutaso vastaa kysyntään ja kehittyvän kaluston tarpeisiin, ja niihin johtaa toimivat yhteydet

Tavoite 2: Matkailun ja arjen liikkumisen palvelut ovat helppokäyttöisiä ja liikkuminen kestävä ja turvallista

- Kävelyn ja pyöräilyn edellytykset paranevat kaupunkiseuduilla sekä kunta- ja matkailukeskuksissa
- Joukko- ja henkilöliikenteen palvelut ovat helppokäyttöisiä, matkaketjut sujuvia ja liikenteen järjestäminen tehokasta
- Ympärivuotisten julkisen liikenteen yhteyksien palvelutaso sekä suorien lentoyhteyksien tarjonta maailmalta ja Helsinki-Vantaan kautta paranevat
- Kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua liikenteessä
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla

Toimenpideohjelmasta 2036 on priorisoitu seuraavat toimenpiteet **kärkitoimenpiteiksi**:

- **Valtatietä 4** parannetaan tieosuuksilla Keminmaa–Hirvas–Rovaniemi ja Napapiiri–Vikajärvi

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

-
- **Valtatiellä 21** kehittäminen tieosuuksilla Palojoensuu–Maunu, Maunu–Ropinsalmi–Ailakkalahti ja Tornio–Kolari
  - Toteutetaan **siltojen parannukset** Tornionjoen ja Muonionjoen ylittävillä silloilla sekä Karigasniemen ja Sodankylän silloilla
  - Laajennetaan **vaihtoehtoisten käyttövoimien** verkostoa
  - Toteutetaan **Kolarin radan sähköistäminen**
  - Toteutetaan **ratayhteys Kiiruna–Kolari–Kittilä–Sodankylä–Rovaniemi**
  - Kehitetään **raideyhteyttä** Tornio–Haaparannan kautta **Narvikin satamaan**
  - Kehitetään **kävelyn ja pyöräliikenteen yhteyksiä** lyhyillä matkoilla keskuksissa

Strategian vuoden 2050 visiona on **Lapin liikennejärjestelmä on hiilineutraali, älykäs ja globaaleihin muutoksiin sopeutunut.**

Visio jakautuu tavoitteiksi sekä tavoitteita tarkentaviksi toimintalinjoiksi:

Tavoite 1: Lappi on kansainvälisesti ja kansallisesti kytkeytynyt

- Paremmat yhteydet tarjoavat toimintavarmat kuljetukset kehittyviin Lapin satamiin ja muihin Suomen satamiin sekä Pohjois-Atlantin satamiin
- Suorat ja kestäväillä käyttövoimilla operoitavat lentoyhteydet vahvistavat Lapin saavutettavuutta
- Matka- ja kuljetusketjuihin liittyvät tiedot ovat saatavilla kansallisen yhteyspisteen kautta, ja rajat ylittävä henkilö- ja tavaraliikenne on sujuvaa sekä pitkälle automatisoitua

Tavoite 2: Liikennejärjestelmä on resilientti ja turvallinen

- Väyläverkko ja liikenteen palvelut mahdollistavat päästöttömän liikenteen ja liikenneturvallisuuden nollavision saavuttamisen
- Uudet suunnittelutavat ja toimintamallit mahdollistavat ilmastomuutokseen sopeutumisen ja luontopositiivisuuden saavuttamisen
- Kattava liikennetieto mahdollistaa tehokkaan ja ennakoivan omaisuudenhallinnan ja tieverkon kunnossapidon.

Toimenpideohjelmasta 2050 **ei** ole priorisoitu **kärkitoimenpiteitä**.

Lapin liikennestrategia toimii maakuntakaavoituksen liikennejärjestelmäselvityksenä. Toimenpideohjelmat 2036 ja 2050 sisältävät toimenpiteitä liikennejärjestelmän palvelutason kehittämiseksi sekä toimenpiteitä, jotka edellyttävät huomioimista maakuntakaavoituksessa.

Ehdotukset maakuntakaavoitusta varten (ei sisällä toimenpiteitä, jotka on jo viety osaksi vireillä tai voimassa olevia kaavoja):

Taajamat ja alueet

- Kehittämistarve taajamissa, kunta- ja matkailukeskuksissa, aktiivisen liikkumisen yhteyksien ja ympäristöjen kehittämiseksi
- Aluevarausmerkinnät uuden jakeluinfrastruktuurin kehittämiseksi sekä mahdollisten uusien raskaan liikenteen pysäköinti- ja palvelualueiden kehittämiseksi, mikäli valtakunnalliset linjaukset tai toimijoiden investoinnit niitä edellyttävät

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

-
- Aluevarausmerkintä Tornio-Haaparannalla siirtokuormausmahdollisuuksien kehittämiseksi

Tieverkko

- Merkittävästi kehitettävä tai parannettava tieyhteys:
- valtatie 21 välillä Tornio–Kolari sekä sen mahdollisesti synnyttämät muutokset ympäröivään aluerakenteeseen
- kantatie 79 välillä Kittilä–Muonio
- Tornionjoen ylittävät sillat, Karigasniemen silta ja Sodankylän (vt 5) silta
- Tieluokan muutos (sisältäen tarpeelliset tie kehittämis- ja parantamistoimenpiteet)
- kantatiestä valtatieksi: kantatie 80 Kittilä–Kolari ja kantatie 82 Joutsijärvi–Salla
- seututiestä kantatieksi: seututie 970 Utsjoki–Nuorgam
- kantatiestä seututieksi: kantatie 79 Rovaniemi (Sinettä)–Meltaus seututieksi
- Yhteystarve pyörämatkailun Eurovelo-reitit
- Selvitettävät uudet yhteystarpeet itä-länsi-suuntaisille tieyhteyksille

Raideliikenteen kehittämiseksi selvittävät yhteydet

- Kiiruna–Kolari–Kittilä–Sodankylä–Rovaniemi
- Tornio–Haaparannalta Ouluun ja Rovaniemelle sekä Tornion Röyttän ja Kemin Ajoksen satamiin
- Keminmaan kolmioraide pääradalta Rovaniemelle menevälle radalle
- Kemin lentoaseman kytkeminen osaksi rataverkkoa

Meriliikenne

- Kehitettävä laivaväylä: Kemin Ajoksen satama – Ruotsin vesiväyläverkko
- Kehitettävä laivaväylä: Tornion Röyttän satama – Ruotsin vesiväyläverkko

Työn tausta

Työn tilaajina ovat toimineet Lapin liitto, Lapin ELY-keskus ja Väylävirasto. Ulkopuolisena asiantuntijana on toiminut Sitowise Oy. Työn kustannus on 49 900 €. Työn kustannuksiin osallistuvat Lapin liitto (50 %), Lapin ELY-keskus (24,5 %), sekä Väylävirasto (25,5 %). Lapin liitto on koordinoanut valmistelutyötä.

Liikennestrategialla pyritään vastaamaan erityisesti muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja muihin globaaleihin ilmiöihin, jotka ovat vaikuttaneet Lapin asemaan sekä valtakunnallisesti että pohjoisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmista.

Työssä laaditaan vuorovaikutteisesti kokonaisvaltainen ja kattava näkemys Lapin tulevaisuuden liikennejärjestelmästä vuodelle 2050. Pitkän aikavälin strategian lisäksi hankkeessa muodostetaan lyhyemmän aikavälin strategia liikennejärjestelmän kehittämisestä vuodelle 2036 sekä liikennejärjestelmäselvitys Lapin maakuntakaavoituksen 2050 tueksi. Liikennestrategian valmistelua ohjaa Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä. Strategian laatii Sitowise Oy.

Lapin liitto käynnisti liikennestrategia 2050 valmistelun tammikuussa 2024 liikennejärjestelmän toimintaympäristö- ja nykytila-analyysillä. Työ on jatkunut sen

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

jälkeen strategian vision ja tavoitteiden määrittämisellä sekä toimintalinjojen ja toimenpiteiden laatimisella. Valmistelutyön aikana on pidetty kolme työpajaa, joiden avulla on tarkennettu strategian visiota ja tavoitteita sekä laadittu toimenpideohjelma. Sidosryhmät ovat päässeet vaikuttamaan strategian laadintaan kesäkuun kommentointikierröksellä (1. luonnos) sekä tällä hetkellä käynnissä olevalla lausuntoajalla 2.–24.9. (2. luonnos). Työtä on esitelty kuntajohtajille 14.6. ja 1. luonnos on käynyt maakuntahallituksessa 17.6. Lisäksi on pidetty neljä ohjausryhmän kokousta (30.1., 13.3., 29.5., 21.8.) sekä seitsemän valmistelutyöryhmän kokousta. Toinen strategialuonnos julkistettiin 21.8.2024.

Strategian uudistamisen seuraavat vaiheet:

- Lausuntopyyntö 2.–24.9. OHRY, kunnat, työpajoihin osallistuneet
- Työryhmä 27.9.
- Kommentit 2. luonnoksesta Lapin liiton hallituksessa 30.9.
- Strategian valmistuminen lokakuussa 2024
- Strategian hyväksyminen Lapin liiton hallituksessa 28.10.

Lausuntoja saatiin lausuntokierroksella 2.–24.9. 18 kpl, ja niistä kerrotaan kokouksessa lyhyesti yhteenvetona.

Lapin liikennestrategia 2050 -luonnos on erillisliitteenä, ja se esitellään kokouksessa.

Kokouksessa asiaa esittelevät Pirkka Hartikainen, Sitowise Oy ja suunnittelujohtaja Paula Qvick.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus käy lähetekeskustelun Lapin liikennestrategiasta.

Päätös Pirkka Hartikainen Sitowise Oy:stä esitteli Lapin liikennestrategialuonnosta ja ELYn ylijohtaja Jaakko Ylinampa varautumisen vaikutuksia pohjoisen väyläverkostoon.

Hallitus kävi asiasta lähetekeskustelun.

Merkittiin pöytäkirjaan että ylijohtaja Jaakko Ylinampa saapui kokoukseen klo 10.18 asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 11.00. Myös henkilöstön edustaja Vilhelmiina Palosaari poistui kokouksesta klo 11.00 asian käsittelyn jälkeen.

LLHall 28.10.2024 § 146
421/08.00.00/2023

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Lapin liikennestrategia 2050 on valmistunut. Työn tilaajina ovat toimineet Lapin liitto, Lapin ELY-keskus ja Väylävirasto. Ulkopuolisena asiantuntijana on toiminut Sitowise Oy. Työn kustannus on 49 900 €. Työn kustannuksiin osallistuvat Lapin liitto (50 %),

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

Lapin ELY-keskus (24,5 %) sekä Väylävirasto (25,5 %). Lapin liitto on koordinoitunut valmistelutyötä.

Liikennestrategialla pyritään vastaamaan erityisesti muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja muihin globaaleihin ilmiöihin, jotka ovat vaikuttaneet Lapin asemaan sekä valtakunnallisesti että pohjoisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmista.

Työssä on laadittu vuorovaikutteisesti kokonaisvaltainen ja kattava näkemys Lapin tulevaisuuden liikennejärjestelmästä vuodelle 2050. Pitkän aikavälin strategian lisäksi hankkeessa on muodostettu lyhyemmän aikavälin strategia liikennejärjestelmän kehittämisestä vuodelle 2036 sekä liikennejärjestelmäselvitys Lapin maakuntakaavoituksen 2050 tueksi. Liikennestrategian valmistelua on ohjannut Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä. Strategian on laatinut Sitowise Oy.

Lapin liitto käynnisti liikennestrategia 2050 valmistelun tammikuussa 2024 liikennejärjestelmän toimintaympäristö- ja nykytila-analyysilla. Työ jatkui sen jälkeen strategian vision ja tavoitteiden määrittämisellä sekä toimintalinjojen ja toimenpiteiden laatimisella. Valmistelutyön aikana on pidetty kolme työpajaa, joiden avulla on tarkennettu strategian visiota ja tavoitteita sekä laadittu toimenpideohjelma. Lisäksi on pidetty neljä ohjausryhmän kokousta (30.1., 13.3., 29.5., 21.8.) sekä kahdeksan valmistelutyöryhmän kokousta. Työtä on esitelty kuntajohtajille 14.6., ja luonnokset ovat käyneet maakuntahallituksessa 17.6. (1. luonnos) ja 30.9. (2. luonnos). Sidosryhmät ovat päässeet vaikuttamaan strategian laadintaan kesäkuun kommentointikierroksella (1. luonnos) sekä syyskuun lausuntoajalla (2. luonnos). Lausuntoja saatiin 39 kpl, ja ne on julkaistu Lapin liiton sivuilla. Työryhmä käsitteli lausuntojen pohjalta strategiaan esitettyjä muutosehdotuksia, ja lisäksi ohjausryhmällä oli mahdollisuus kommentoida muutosehdotuksia. Strategiatyö on viimeistelty lokakuun aikana.

Strategian vuoden 2036 visiona on: **Lapin liikennejärjestelmä kehittyy pohjoismaisessa yhteistyössä kestävästi ja tukee alueen elinvoimaa ja kasvua sekä liikkumisen sujuvuutta ja turvallisuutta.**

Visio jakautuu tavoitteiksi sekä tavoitteita tarkentaviksi toimintalinjoiksi:

Tavoite 1: Elinkeinoelämän ja sotilaallisen liikkuvuuden kuljetukset ovat toimivia ja tehokkaita normaali- ja poikkeusoloissa

- Liikenteen infrastruktuurin kaksoiskäyttöisyyden mahdollisuudet paranevat ja tukevat pohjoismaista yhteistyötä
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuus paranee kaikilla kuljetusmuodoilla
- Tieverkon rahoitus mahdollistaa elinkeinoelämän kuljetusten edellyttämän palvelutason
- Rautatieliikenteen yhteydet palvelevat kotimaisia ja kansainvälisiä kuljetustarpeita
- Terminaalien ja satamien palvelutaso vastaa kysyntään ja kehittyvän kaluston tarpeisiin, ja niihin johtaa toimivat yhteydet

Tavoite 2: Matkailun ja arjen liikkumisen palvelut ovat helppokäyttöisiä ja liikkuminen kestävä ja turvallista

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

-
- Kävelyn ja pyöräilyn edellytykset paranevat kaupunkiseuduilla sekä kunta- ja matkailukeskuksissa
  - Joukko- ja henkilöliikenteen palvelut ovat helppokäyttöisiä, matkaketjut sujuvia ja liikenteen järjestäminen tehokasta
  - Ympärivuotisten julkisen liikenteen yhteyksien palvelutaso sekä suorien lentoyhteyksien tarjonta maailmalta ja Helsinki-Vantaan kautta paranevat
  - Kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua liikenteessä
  - Vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla

Toimenpideohjelmasta 2036 on priorisoitu seuraavat toimenpiteet **kärkitoimenpiteiksi**:

- Valtatietä 4 parannetaan tieosuuksilla Keminmaa–Hirvas–Rovaniemi ja Napapiiri–Vikajärvi
- Valtatiellä 21 kehittäminen tieosuuksilla Palojoensuu–Maunu, Maunu–Ropinsalmi–Ailakkalahti ja Tornio–Kolari
- Toteutetaan siltojen parannukset Tornionjoen ja Muonionjoen ylittävillä silloilla sekä Karigasniemen ja Sodankylän silloilla
- Laajennetaan vaihtoehtoisten käyttövoimien verkostoa ja varmistetaan polttoaineiden saatavuus
- Toteutetaan Kolarin radan sähköistäminen
- Edistetään Tunturiradan suunnittelua eurooppalainen raideleveys huomioiden
- Kehitetään raideyhteyttä Tornio–Haaparannan kautta Narvikin satamaan
- Kehitetään kävelyn ja pyöräliikenteen yhteyksiä keskuksissa ja keskusten välillä

Strategian vuoden 2050 visiona on **Lapin liikennejärjestelmä on hiilineutraali, älykäs ja globaaleihin muutoksiin sopeutunut.**

Visio jakautuu tavoitteiksi sekä tavoitteita tarkentaviksi toimintalinjoiksi:

Tavoite 1: Lappi on kansainvälisesti ja kansallisesti kytkeytynyt

- Paremmat yhteydet tarjoavat toimintavarmat kuljetukset kehittyviin Lapin satamiin ja muihin Suomen satamiin sekä Pohjois-Atlantin satamiin
- Suorat ja kestäväillä käyttövoimilla operoitavat lentoyhteydet vahvistavat Lapin saavutettavuutta
- Matka- ja kuljetusketjuihin liittyvät tiedot ovat saatavilla kansallisen yhteyspisteen kautta, ja rajat ylittävä henkilö- ja tavaraliikenne on sujuvaa sekä pitkälle automatisoitua

Tavoite 2: Liikennejärjestelmä on resilientti ja turvallinen

- Väyläverkko ja liikenteen palvelut mahdollistavat päästöttömän liikenteen ja liikenneturvallisuuden nollavision saavuttamisen
- Uudet suunnittelutavat ja toimintamallit mahdollistavat ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luontopositiivisuuden saavuttamisen
- Kattava liikennetieto mahdollistaa tehokkaan ja ennakoivan omaisuudenhallinnan ja tieverkon kunnossapidon.

Toimenpideohjelmasta 2050 ei ole priorisoitu kärkitoimenpiteitä.

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

Lapin liikennestrategia toimii maakuntakaavoituksen liikennejärjestelmäselvityksenä. Toimenpideohjelmat 2036 ja 2050 sisältävät toimenpiteitä liikennejärjestelmän palvelutason kehittämiseksi sekä toimenpiteitä, jotka edellyttävät huomioimista maakuntakaavoituksessa.

Ehdotukset maakuntakaavoitusta varten (ei sisällä toimenpiteitä, jotka on jo viety osaksi vireillä tai voimassa olevia kaavoja):

Taajamat ja alueet

- Kehittämistarve taajamissa, kunta- ja matkailukeskuksissa, aktiivisen liikkumisen yhteyksien ja ympäristöjen kehittämiseksi
- Aluevarausmerkinnät uuden jakeluinfrastruktuurin kehittämiseksi sekä mahdollisten uusien raskaan liikenteen pysäköinti- ja palvelualueiden kehittämiseksi, mikäli valtakunnalliset linjaukset tai toimijoiden investoinnit niitä edellyttävät
- Aluevarausmerkinnät Tornio-Haaparannalla ja Rovaniemellä siirtokuormausmahdollisuuksien kehittämiseksi
- Aluevarausmerkinnät uusien levähdysalueiden ja raskaan liikenteen palvelualueiden kehittämiseksi (sijainnit tarkentuvat myöhemmässä suunnittelussa)

Tieverkko

- Merkittävästi kehitettävä tai parannettava tieyhteys:
  - valtatie 4 Keminmaa–Hirvas–Rovaniemi ja Napapiiri–Vikajärvi
  - valtatie 21 välillä Palojoensuu–Maunu, Maunu–Ailakkalahti ja Tornio–Kolari sekä sen mahdollisesti synnyttämät muutokset ympäröivään aluerakenteeseen
  - kantatie 78 Rovaniemellä valtatie 4 Oijustien eritasoliittymässä
  - kantatiet 79 ja 80 välillä Sodankylä–Kittilä–Muonio
  - kantatie 92 välillä Karigasniemi–Näätämö (–Kirkenes)
  - Levi–Köngäs–Pokka–Inari (st 955 ja 956)
  - Tornionjoen ja Muonionjoen sillat, Karigasniemen silta ja Sodankylän (vt 5) silta
- Tieluokan muutos (sisältäen tarpeelliset tie kehittämis- ja parantamistoimenpiteet):
  - kantatiestä valtatieksi: kantatie 80 Sodankylä–Kittilä–Kolari ja kantatie 82 Vikajärvi–
  - Kemijärvi–Salla
  - seututiestä kantatieksi: seututie 930 Aavasaksa–Muurola, seututie 934 Rovaniemi–
  - Meltaus, seututie 950 Kuusamo–Salla, seututie 955 Köngäs–Inari ja seututie 970 Utsjoki–Nuorgam
  - kantatiestä seututieksi: kantatie 79 Sinettä–Meltaus seututieksi
- Yhteystarpeet tai selvitettävät yhteystarpeet:
  - pyörämatkailun Eurovelo-reitit
  - Kutturantiellä itä-länsi-suuntaisen tieyhteyden toteuttamiseksi
  - Rovaniemen ohitustie valtatiellä 4

Raideliikenteen kehittämisen yhteystarpeet (tarkemmissa selvityksissä tarkasteltava myös ratakapasiteetin näkökulmasta kaksoisraiteen tarve, liikennepaikkojen lisäämistarpeet sekä purkukapasiteetin vaatimat alueet):

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

-
- Kolari–Tromssan satama
  - Eurooppalaisella raidelevydellä Haaparanta– Rovaniemi–Kemijärvi–Sodankylä–Kolari–Kiiruna tai Haaparanta–Rovaniemi–Sodankylä–Kolari–Kiiruna (Tunturirata)
  - Eurooppalaisella raidelevydellä Tornio–Haaparannalta Ouluun ja Rovaniemelle sekä Tornion Röyttän ja Kemin Ajoksen satamiin
  - Keminmaan kolmioraide pääradalta Rovaniemelle menevälle radalle
  - Kemijärveltä etelään
  - Kemin lentoaseman kytkeminen osaksi rataverkkoa

Meriliikenne:

- Kehitettävä laivaväylä: Kemin Ajoksen satama – Ruotsin vesiväyläverkko
- Kehitettävä laivaväylä: Tornion Röyttän satama – Ruotsin vesiväyläverkko

Lentoliikenne:

- Rovaniemen, Kemi-Tornion, Enontekiön, Ivalon, Kittilän ja Sodankylän lentoliikenteen alueiden kehittäminen kaksoiskäyttöisyys huomioiden

Suurimmat muutokset mkh 30.9. luonnosversion jälkeen:

Luku 1 Johdanto

- Päivitetty aluerakennekartta

Luku 2 Toimintaympäristön muutokset

- Lisätty ja muokattu yksittäisiä lauseita lausuntojen perusteella.
- Lisätty tieto Ranuan vireillä olevista hankkeista, kesämatkailun kasvusta sekä epätasaisen väestönkehityksen vaikutuksesta palveluverkkoon ja sotilaalliseen liikkuvuuteen.

Luku 3 Liikennejärjestelmän nykytila ja kehitymissuunnat

- Lisätty ja muokattu yksittäisiä lauseita lausuntojen perusteella
- Lisätty Kemi-Tornion lentoasema sekä listattu kaikki lentopaikat
- Lisätty matkailun ja sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmia useisiin alalukuihin
- Järjestelty alalukuja uudelleen sujuvoittamaan lukemista, sisältö em. lisäyksiä lukuun ottamatta ennallaan
- Päivitetty johtopäätöksiä lausuntojen perusteella

Luku 4 Liikennestrategia 2036

- Visioon 2036 on lisätty maininta pohjoismaisesta yhteistyöstä
- Lisätty kartta

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

-
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraa koskevasta toimenpiteestä on poistettu toimenpiteiden sijaintiin viittaavat tiedot, jotta jakeluinfran kehittäminen koskisi koko Lappia eikä rajaudu yksittäisiin tieosuuksiin
  - Poikittaisen tieyhteyden selvittämisessä mainitaan nimenä Kutturantien
  - Tieverkon selvitystarpeisiin on lisätty Rovaniemen ohitustie (vt4) Pääesikunnan kommentin perusteella.
  - Lisätty tie- ja rataverkon toimenpide aktiivisesta vuoropuhelusta kaivostoimijoiden kanssa tarpeiden selvittämiseksi
  - Muokattu Tunturiradan toimenpiteeseen vaihtoehtoiset linjaukset (Kemijärvi), 2036 aikajänteellä edistetään radan suunnittelua
  - Lisätty toimenpiteenä siirtokuorma-alueiden kaksoiskäyttöisyyden kehittäminen (Pääesikunnan toive)
  - Lisätty lentoliikenteen toimenpiteisiin mainintana Kemi-Tornio sekä pienempiin lentoasemiin nostettu Sodankylä (PV:n tarpeiden vuoksi)
  - Lisätty toimenpiteenä Finavian lentoasemaverkoston säilyminen ja kehittyminen

Luku 5 Liikennestrategia 2050

- Lisätty kartta
- Poikittaisen tieyhteyden toimenpiteiden toteuttamisessa mainitaan nimenä Kutturantien
- Poistettu Tornion taajaman (vt29) toimenpide ELY:n kommentin perusteella, koska näyttäisi siltä, että valtio tulee hakemaan vapautusta TEN-T-asetuksen vaatimusten täyttämistä
- Muokattu Tunturiradan toimenpiteeseen vaihtoehtoiset linjaukset (Kemijärvi), 2050 aikajänteellä edistetään radan toteutusta

Luku 6 Ehdotukset maakuntakaavoitusta varten

- Ehdotukset palautettu elokuun raporttiversiota vastaavaksi (päivitetyt toimenpiteet huomioitu)

Luku 7

- Lisätty väliotsikoita helpottamaan luettavuutta
- Lisätty tieto tavoitteesta päivittää strategiaa valtuustokausittain

Kokouksessa asiaa esittelee suunnittelujohtaja Paula Qvick.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus hyväksyy Lapin liikennestrategian 2050. Hallitus antaa virastolle valtuudet teknisluonteisiin korjauksiin ja täydennyksiin.

Päätös Maakuntahtallitus kävi keskustelun Lapin liikennestrategiasta 2050.

Keskustelun tuloksena vs. maakuntajohtaja teki muutetun päätösesityksen: "Lapin liikennestrategian hyväksyminen palautetaan valmisteluun. Muutostarpeet, jotka esitettiin kokouksessa ennen valmisteluun palauttamista, otetaan huomioon, sekä myös keskustelun aikana esitetyt neuvottelutarpeet."

Lapin liiton hallitus

§ 121

30.09.2024

Lapin liiton hallitus

§ 146

28.10.2024

Maakuntahallitus hyväksyi vs. maakuntajohtajan tekemän muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- puheenjohtaja keskeytti kokouksen klo 10.22-10.25 neuvottelutauon ajaksi. Puheenjohtaja jatkoi kokousta klo 10.25.
- Sara Seppänen liittyi kokoukseen klo 9.12 asian käsittelyn aikana ja että Lapin liiton asiantuntijat Kaisa Kinnunen ja Maaria Piuva liittyivät kokoukseen asian käsittelyn ajaksi.
- Pekka Tiitinen ja viestintäpäällikkö Jenni Lintula poistuivat kokouksesta kokoustauon aikana klo 10.22 ja Henna Knuuti liittyi kokoukseen klo 10.23.

Liitteet

Liite 13 Lapin liikennestrategia esitys (oheismateriaali)

Liite 14 Lapin liikennestrategia 2050 raportti

---

§ 147 Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valitukseen

LLHall 28.10.2024 § 147

181/10.02.00/2024

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Lapin liiton hallitus määräsi 26.8.2024 § 102 kokouksessa Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 tulemaan voimaan ja että voimaantulosta kuulutetaan maakunnan kunnissa maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:ssä ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 §:ssä säädetyllä tavalla alueen kunnissa sekä seuraavissa sanomalehdissä: Lapin Kansa, Inarilainen ja Sompio. Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 kuulutettiin voimaan 18.9.2024.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 15.8.2024 Lapin liittoa antamaan lausunnon Lapin liiton valtuuston 20.05.2024, § 5 hyväksymästä Pohjois-Lapin maakuntakaavasta 2040 hallinto-oikeudelle jätettyjen valitusten johdosta.

Valitusajan aikana Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen toimitettiin kolme valitusta. Valituksissa on nostettu esille mm. kaavan palauttaminen uudelleen käsittelyyn, Inarijärven matkailun vetovoima-alueen ja Jäämeren käytävän laajuus, voimajohdon yhteystarve, vaikutusten arvioinnin riittävyys, viheryhteydet sekä niiden selvityksen puuttuminen. Maakuntakaavassa olisi pitänyt osoittaa porolaitumien ennallistamis- ja parantamismääräyksiä sekä vaade maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden muuttamisesta metsä- ja porohoitovaltaisiksi alueiksi.

Annettavassa lausunnossa valituksista on nostettu keskeiset asiat esille. Alkuperäiset valitukset kokonaisuudessaan on toimitettu hallituksen jäsenille erikseen tutustuttavaksi.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa sekä asiakirjoja toimitettavaksi 31.10.2024 mennessä, jonka johdosta tämä pykälä tulee tarkastaa kokouksessa.

Asian hallituksessa esittelee suunnittelujohtaja Paula Qvick.

Lisätietoja suunnittelujohtaja Paula Qvick, paula.qvick (at)lapinliitto.fi

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Hallitus hyväksyy liitteen mukaisen lausunnon Pohjois-Lapin maakuntakaavasta 2040 tulleisiin valitukseen Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.**Päätös** Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Maakuntahallitus tarkasti pöytäkirjan asiakohdan osalta kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Henri Ramberg poistui kokouksesta klo 12.19 asian kohdan käsittelyn alussa ja Susanna Viitala klo 12.21 asiakohdan käsittelyn jälkeen.

Tiedoksi

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Liitteet

- Liite 15 Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valitukseen
- Liite 16 Muddusjärven paliskunnan valitus
- Liite 17 Lapin luonnonsuojelupiiri ry valitus
- Liite 18 Paliskuntain yhdistyksen valitus

§ 148 Nimeämispyyntö Metsähallituksen alueellisten neuvottelukuntien asettamiseksi 2025-2028

LLHall 28.10.2024 § 148

316/00.04.01/2024

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Metsähallituksesta annetun Valtioneuvoston asetuksen (247/2016) 5 §:n mukaisesti Maa- ja metsätalousministeriö asettaa enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan neuvottelukunnan Lapin maakunnan alueelle, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueille sekä Pohjois-Karjalan maakunnan alueelle.

Kuhunkin neuvottelukuntaan kuuluu maa- ja metsätalousministeriön määräämä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yhdeksän muuta jäsentä, joilla on kullakin varajäsen. Neuvottelukuntaan kuuluvien jäsenten tulee edustaa monipuolisesti alueen väestöä, metsätaloutta, elinkeinoelämää, ympäristönsuojelua ja kansalaisjärjestöjä.

Neuvottelukunnan tehtävänä on antaa Metsähallitukselle lausuntoja merkittävistä valtion maa- ja vesialueiden käyttöön liittyvistä kysymyksistä sekä tehdä Metsähallitukselle aloitteita paikallisen väestön aseman huomioon ottamiseksi ja toimintojen yhteensovittamiseksi Metsähallituksen toimintaa suunniteltaessa.

Maa- ja metsätalousministeriö on 10.10.2024 lähetetyllä nimeämispyyntöllä pyytänyt maakuntien liittoja ehdottamaan kuhunkin alueelliseen neuvottelukuntaan maakunnan liiton (kuntien) edustajan, joka toimii puheenjohtajan/varapuheenjohtajan tehtävässä ja hänen varajäsenensä, elinkeinoelämää edustavan jäsenen, joka toimii puheenjohtajan/varapuheenjohtajan tehtävissä ja hänen varajäsenensä sekä alueen väestön/kansalaisjärjestön edustajan sekä hänen varajäsenensä. Nykyisten neuvottelukuntien kausi päättyy 20.1.2025. Uudet neuvottelukunnat asetetaan neljäksi vuodeksi.

Nimeämisessä tulee huomioida naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 §:n säännökset, joiden mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Nimeämisessä tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto**Päätösesitys** Maakuntahallitus nimeää Metsähallituksen alueelliseen neuvottelukuntaan

- maakunnan liiton (kuntien) edustajan, joka toimii puheenjohtajan/varapuheenjohtajan tehtävässä ja hänen varajäsenensä,
- elinkeinoelämää edustavan jäsenen, joka toimii puheenjohtajan/varapuheenjohtajan tehtävissä ja hänen varajäsenensä sekä
- alueen väestön/kansalaisjärjestön edustajan sekä hänen varajäsenensä.

Päätös Maakuntahallitus nimesi Metsähallituksen alueelliseen neuvottelukuntaan

-
- maakunnan liiton (kuntien) edustajaksi, joka toimii puheenjohtajan tehtävässä, Mikko Pyhäjärven ja hänen varajäseneksi Riitta Savukosken, sekä
  - elinkeinoelämää edustavaksi jäseneksi, joka toimii varapuheenjohtajan tehtävissä, Jukka Vaaran ja hänen varajäseneksi Erkki Parkkisen.

Maakuntahallitus päätti, että esitystä täydennetään myöhemmin alueen väestön/kansalaisjärjestön edustajan sekä hänen varajäsenen osalta.

Tiedoksi Maa- ja metsätalousministeriö
Nimetyt henkilöt

Liitteet

Liite 19 Nimeämispyyntö: Metsähallituksen alueellinen neuvottelukunta ajalle 21.1.2025-20.1.2028

---

§ 149 Maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan asettaminen

LLHall 28.10.2024 § 149
25/00.00.01/2021

Valmistelija Rötkönen Samu Lapin liitto

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) määrittää maakunnan yhteistyöryhmästä seuraavasti:

19 § Maakunnan yhteistyöryhmä

Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä toimii yleisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuna kumppanuuselimenä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman osalta.

Maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän, nimittää sen puheenjohtajan ja vahvistaa sen työjärjestyksen.

Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (797/2021) sekä Maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestys 3 § määrittelee puheenjohtajan asettamisesta seuraavasti:

- 11 § Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi ja kokoonpano: Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet nimitetään kunnanvaltuuston toimikaudeksi ja Lapin maakunnassa saamelaiskäräjien jäsen saamelaiskäräjien toimikaudeksi.
- Maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan tulee olla kuntalainen (410/2015) 69 §:n mukainen valtuuston valitsema luottamushenkilö.

Kesällä Euroopan parlamenttiin valittu Katri Kulmuni toimi myös maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajana. Hallitus nimeää maakunnan yhteistyöryhmälle uuden puheenjohtajan kuntalainen 69 §:n mukaisesti.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus nimeää Lapin maakunnan yhteistyöryhmälle puheenjohtajan.

Päätös Maakuntahallitus nimesi Lapin maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajaksi Olli Rainion.

Tiedoksi Asianosaiset

§ 150 Kevään 2025 kokouspäivät

LLHall 28.10.2024 § 150
333/00.01.01/2022

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton hallintosäännön 111 §:n mukaan toimitilin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Maakuntahallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa heinäkuu pois lukien. Maakuntahallituksen kokoukset pidetään Lapin liiton tiloissa (Hallituskatu 20, Rovaniemi) tai muussa ennakolta ilmoitetussa paikassa klo 9.00 alkaen. Kokoukset pidetään läsnäolo- tai hybridikokouksina.

Lapin maakuntavaltuustolle on suunniteltu keväälle 2025 yksi varsinainen kokous. Maakuntavaltuusto päättää kevään 2025 kokouspäivästä kokouksessaan 25.11.2024.

Lapin liiton valtuuston ja hallituksen kokouspäivistä ilmoitetaan Lapin liiton verkkosivuilla.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus käy keskustelun kevään kokousaikataulusta ja päättää maakuntahallituksen vuoden 2025 kevään kokoukset.

Päätös Maakuntahallitus kävi evästyskesustelun kokouskäytännöistä.

Lapin liiton hallitus	§ 54	08.04.2024
Lapin liiton valtuusto	§ 10	20.05.2024
Lapin liiton hallitus	§ 151	28.10.2024

§ 151 Nuorisovaltuustoa koskevan valtuustoaloitteen tilanne

LLHall 08.04.2024 § 54

Valmistelija

Lapin liiton hallintosäännön 105 §:n mukaan maakuntahallituksen on vuosittain maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa esitettävä maakuntavaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja maakuntahallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita maakuntavaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Maakuntavaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Maakuntahallituksen valmistelussa on yksi valtuustoaloite.

Lapin liiton valtuuston vihreiden valtuustoryhmä on 11.12.2023 jättänyt Lapin liitolle valtuustoaloitteen Lapin maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamisesta. Maakunnallisen nuorisovaltuuston tehtävänä olisi edustaa maakuntatason päätöksenteossa ja edistää nuorten osallisuuden toteutumista Lapin alueella. Valtuustoaloitteessa on pyydetty Lapin liittoa selvittämään muiden maakunnallisten nuorisovaltuustojen toimintaa ja roolia, mitä sääntömuutoksia maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamisella voisi olla ja millaisella menettelyllä maakunnallisen nuorisovaltuuston jäsenet voitaisiin valita. Selvittämisessä tulisi aloitteen mukaan ottaa huomioon Lapin erityispiirteet. Valtuustoaloitteen mukaan tavoitteena tulisi olla, että Lapin maakunnallinen nuorisovaltuusto voisi aloittaa toimintansa uuden Lapin liiton valtuuston toimikauden alkaessa.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Lapin hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 21.12.2022 nimennyt jäsenet Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon toimikaudelle 2023-2024 (§ 461).

Asian valmistelussa on todettu tarkoituksenmukaiseksi selvittää mahdollisuutta yhteistyöhön Lapin hyvinvointialueen ja maakuntaliiton välillä ja alustavia keskusteluja on viranhaltijoiden välillä asiasta käyty. Asian valmistelua jatketaan tältä pohjalta.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus merkitsee aloitteen valmistelun tilanteen tiedoksi ja päättää viedä sen edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Päätös Hallitus merkitsi nuorisovaltuuston perustamista koskevan aloitteen valmistelutilanteen tiedoksi ja päätti viedä sen edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Lisäksi hallitus totesi, että Kokoomuksen valtuustoryhmän 16.5.2022 tekemä valtuustoaloite on edelleen käsittelyssä ja asiakohdan esittelytekstiä muokataan valtuuston kokoukseen sen mukaisesti.

Lapin liiton hallitus	§ 54	08.04.2024
Lapin liiton valtuusto	§ 10	20.05.2024
Lapin liiton hallitus	§ 151	28.10.2024

LLValt 20.05.2024 § 10

Valmistelija

Lapin liiton hallituksen kokouksessa 08.04.2024 § 54 todettiin, että hallituksen käsittelyssä on nuorisovaltuustoaloitteen lisäksi myös Kokoomuksen valtuustoryhmän 16.5.2022 tekemä valtuustoaloite. Kyseinen kokoomuksen valtuustoaloite on kuitenkin käsitelty ja todettu loppuun käsitellyksi maakuntavaltuuston päätöksellä 11.12.2023 § 18. Näin ollen maakuntahallituksen valmistelussa on tällä hetkellä yksi valtuustoaloite (Vihreiden tekemä aloite nuorisovaltuuston perustamisesta)

Päätösesitys Maakuntavaltuusto merkitsee nuorisovaltuuston perustamista koskevan aloitteen valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös Maakuntavaltuusto merkitsi valtuustoaloitteiden tilanteen ja nuorisovaltuuston perustamista koskevan aloitteen valmistelutilanteen tiedoksi.

LLHall 28.10.2024 § 151
331/00.04.02/2024

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton valtuuston vihreiden valtuustoryhmä on 11.12.2023 jättänyt Lapin liitolle valtuustoaloitteen Lapin maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamisesta. Maakunnallisen nuorisovaltuuston tehtävänä olisi edustaa maakuntatason päätöksenteossa ja edistää nuorten osallisuuden toteutumista Lapin alueella. Valtuustoaloitteessa on pyydetty Lapin liittoa selvittämään muiden maakunnallisten nuorisovaltuustojen toimintaa ja roolia, mitä sääntömuutoksia maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamisella voisi olla ja millaisella menettelyllä maakunnallisen nuorisovaltuuston jäsenet voitaisiin valita. Selvittämisessä tulisi aloitteen mukaan ottaa huomioon Lapin erityispiirteet. Valtuustoaloitteen mukaan tavoitteena tulisi olla, että Lapin maakunnallinen nuorisovaltuusto voisi aloittaa toimintansa uuden Lapin liiton valtuuston toimikauden alkaessa.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Lapin hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 21.12.2022 nimennyt jäsenet Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon toimikaudelle 2023-2024 (§ 461).

Lapin liitossa tehdyn valtuustoaloitteen osalta valmistelussa on todettu tarkoituksenmukaiseksi selvittää mahdollisuutta yhteistyöhön nuorisovaltuustotoiminnassa Lapin hyvinvointialueen sekä maakuntaliiton välillä.

Lapin liiton ja Lapin hyvinvointialueen viranhaltijat ovat käyneet asiasta keskusteluja ja sopineet asian edistämisestä omissa organisaatioissaan. Lisäksi Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on käsitellyt asiaa kokouksessaan 3.9.2024 (§28). Nuorisovaltuusto on päättänyt esittää hallintosääntömuutosta, joka mahdollistaa

Lapin liiton hallitus	§ 54	08.04.2024
Lapin liiton valtuusto	§ 10	20.05.2024
Lapin liiton hallitus	§ 151	28.10.2024

---

yhteisen nuorisovaltuuston Lapin liiton kanssa, jonka jälkeen valmistellaan kumppanuussopimus Lapin liiton kanssa, jossa määritellään toiminnan reissit ja vastuut yhteisen nuorisovaltuuston pyörittämiseen sekä muutosten lisääminen nuorisovaltuuston toimintasääntöön, joka ohjaa nuorisovaltuuston toimintaa.

Yhteisen nuorisovaltuusto toiminnan käynnistäminen vaatii sekä Lapin liiton että Lapin hyvinvointialueen valtuuston hyväksynnän sekä muutokset hallintosääntöön.

Lapin hyvinvointialueen on tarkoitus käsitellä asiaa aluehallituksessa loppuvuodesta 2024 ja aluevaltuustossa alkuvuodesta 2025. Muutokset Lapin hyvinvointialueen hallintosääntöön toteutettaisiin vuoden 2025 alkupuolella.

Näin ollen Lapin liiton osalta nuorisovaltuuston perustaminen ja hallintosäännön muutokset tullaan valmistelemaan vuoden 2025 alussa ja tavoitteena on tuoda ne hallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi kevään 2025 aikana. Lapin liitto on talousarviossa varautunut nuorisovaltuustotoiminnan käynnistymiseen vuoden 2025 aikana.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus merkitsee valtuustoaloitteen valmistelutilanteen tiedoksi ja päättää viedä sen edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Tiedoksi Lapin hyvinvointialue

§ 152 Viranhaltijapäätökset ajalta 23.9. -21.10.2024

LLHall 28.10.2024 § 152

Vs. maakuntajohtajan, vs. kehittämisjohtajan, suunnittelujohtajan, hallintojohtajan, vs. hallintojohtajan ja kehittämisspäällikön 23.9.–21.10.2024 tekemistä viranhaltijapäätöksistä, päätösluettelot annetaan liitteen mukaisesti Lapin liiton hallitukselle tiedoksi.

Hallintosäännön 22 §:n mukaan ne viranhaltijan päätökset, joita ei ole otettu maakuntahallituksen ratkaistavaksi, tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi.

Eesitys vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Hallitus merkitsee päätökset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi päätökset tiedoksi.

Liitteet

Liite 20 Viranhaltijapäätösluettelo ajalta 23.9.-21.10.2024

§ 153 Tiedoksi merkittävät asiat

LLHall 28.10.2024 § 153

Esitys vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Hallitus päättää merkitä tiedoksi seuraavat asiat:

1. Viraston antamat lausunnot, liite

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.**Liitteet**

Liite 21 Viraston antamat lausunnot 13.9.-18.10.2024

---

§ 154 Lapin liiton ja vs. maakuntajohtajan välinen johtajasopimus

LLHall 28.10.2024 § 154
189/01.01.01/2024

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton valtuusto valitsi kokouksessaan 21.10.2024 § 16 vs. maakuntajohtajaksi Hannu Takkulan. Vs. maakuntajohtajan hakuilmoituksessa on todettu, että maakuntajohtajan viransijaisuus täytetään määräaikaisena 1.11.2024 alkaen tai sopimuksen mukaan.

Kuntalain (410/2015) 42 §:n mukaan kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimuksen hyväksyy kunnanhallitus.

Kuntalain 64 §:n 5 momentin mukaan kuntayhtymään sovelletaan, mitä 42 §:ssä säädetään johtajasopimuksesta.

Lapin liiton hallintosäännön 4 §:n mukaan maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävään kuuluu vastata maakuntajohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtia maakuntahallituksen ja -valuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Hallintosäännön 35 §:n mukaan maakuntajohtajan palkka määritellään Lapin liiton ja maakuntajohtajan välillä solmittavassa johtajasopimuksessa.

Vs. maakuntajohtajan johtajasopimus tuodaan hallituksen kokoukseen.

Esittelijä hallituksen puheenjohtaja

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää hyväksyä vs. maakuntajohtajan johtajasopimuksen ja päättää viran täyttämisen ajankohdasta.

Päätös Maakuntahallitus päätti hyväksyä vs. maakuntajohtaja Hannu Takkulan johtajasopimuksen ja päätti täyttää vs. maakuntajohtajan viran 4.11.2024 alkaen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Lapin liiton viranhaltijat vs. maakuntajohtaja Päivi Ekdahl, suunnittelujohtaja Paula Qvick, yhteysjohtaja Heli Knutars, vs. kehittämisjohtaja Samu Rötönen ja viestintäpäällikkö Jenni Lintula poistuivat kokouksesta asian käsittelyaikana klo 12.34.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.37.

Tiedoksi Hannu Takkula

Liitteet

Liite 22 Johtajasopimus vs. maakuntajohtaja Hannu Takkula

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 136, § 137, § 138, § 139, § 140, § 141, § 142, § 143, § 144, § 145, § 146, § 147, § 149, § 150, § 151, § 152, § 153, § 154

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 148**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, oikaisuvaatimus voidaan tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisen asiointilain (laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa, 13/2003) 19 §:n mukaisesti, jos asianosainen on antanut suostumuksensa siihen, että päätös voidaan lähettää hänelle sähköisesti tiedoksi. Tällöin asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Muun oikaisuvaatimukseen oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään Lapin liiton hallitukselle.

Lapin liiton hallitus
PL 8056, 96101 Rovaniemi
Hallituskatu 20 B, 96100 Rovaniemi

Sähköpostiosoite: info@lapinliitto.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan oikaisua
2. miten ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
3. millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lapin liitolta sähköpostiosoitteesta info@lapinliitto.fi.